

REGULAMENTO DO CONSELLO DO MEDIO RURAL DO CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

PREÁMBULO

I

A participación cidadá é un dos piares sobre os que se asenta a idea de democracia e tamén un dos medios a través dos cales a cidadanía xulga a acción dos seus gobernos. Supón recoñecer a pluralidade de pensamentos, opinións e visións dos asuntos e contribúe ao desenvolvemento social, á construción do capital social, ao fomento da corresponsabilidade e á mellora da calidade dos servizos públicos. É no ámbito local onde as vantaxes e beneficios que comporta a participación cidadá nas decisións públicas son máis evidentes, en tanto que a local é a Administración máis próxima.

A Constitución consagra no Título Preliminar o dereito da cidadanía a participar na vida política, económica, cultural e social (artigo 9.2), imponéndolle aos poderes públicos a obriga facilitar a participación de todos os cidadáns na vida política, económica, cultural e social.

No eido local, a Carta Europea de Autonomía Local establece xa no seu Preámbulo que o dereito da cidadanía a participar na xestión dos asuntos públicos forma parte dos principios democráticos comúns a todos os membros do Consello de Europa.

A participación cidadá nos asuntos da competencia dos concellos está recoñecida, con carácter xeral, nos artigos 1 e 69 da Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local. De xeito máis específico, o artigo 71 da Lei 5/1997, do 22 de xullo, da Administración local de Galicia e os artigos 130 e 131 do Real decreto 2568/1986, do 28 de novembro, polo que se aproba o Regulamento de organización, funcionamento e réxime xurídico das entidades locais artellan a participación cidadá a través da figura dos consellos sectoriais. O Concello de Santiago de Compostela tamén contemplou no seu Regulamento de participación cidadá (artigos 29 a 33) a creación de consellos sectoriais destinados a canalizar a participación da cidadanía en ámbitos específicos da competencia municipal.

II

O Concello de Santiago de Compostela ten un termo municipal dos máis extensos de Galicia con 220 km². Fóra do ámbito da cidade e das zonas periurbanas lindeiras, o termo municipal é maioritariamente rural (máis do 86% da súa superficie). No vasto ámbito rural do concello aséntanse 215 núcleos de poboación, nos que residen máis de 14.000 persoas.

O importante peso demográfico do rural compostelán, así como as características diferenciadas deste ámbito con respecto ao da cidade, requiren dunha atención especial que teñan en conta as súas especiais características.

Froito da demanda da veciñanza do rural, o 21 de decembro de 2022 o Pleno da Corporación aprobou por unanimidade o Pacto polo Rural. Este documento inclúe entre as súas medidas a de *“Establecer canles regulares e eficaces para propiciar a participación, a codecisión, a coordinación e a comunicación coa veciñanza do rural, mediante a activación dos consellos sectoriais, que deben ser convocados con regularidade e posuír orzamento e cometidos reais”*. Así mesmo, o Pacto polo Rural tamén contempla a constitución durante o primeiro semestre de 2023 do Consello do Medio Rural, no que estearán integrados todos os grupos políticos con presenza na Corporación e as asociacións de veciños do rural.

Este regulamento ten como fin primordial regular o Consello do Medio Rural, definindo unhas funcións e dotándoo dunha estrutura e regras de funcionamento que fagan posible, ao cabo, a participación efectiva da veciñanza rural nos asuntos municipais que lle afecten.

ÍNDICE

TÍTULO I. DISPOSICIÓNS XERAIS

Artigo 1. Natureza.

Artigo 2. Ámbito de actuación.

Artigo 3. Funcións.

Artigo 4. Estatuto dos membros do Consello.

TÍTULO II. RÉXIME DE ORGANIZACIÓN E FUNCIONAMENTO

Artigo 5. Organización.

Artigo 6. Da Presidencia.

Artigo 7. Da Vicepresidencia.

Artigo 8. Dos vogais.

Artigo 9. Da Secretaría.

Artigo 10. Convocatoria das sesións.

Artigo 11. Réxime das sesións.

Artigo 12. Comisións de traballo.

Disposición adicional. Procedemento para a elección de representantes das asociacións veciñais no Consello do Medio Rural.

Disposición final segunda. Entrada en vigor.

TÍTULO I. DISPOSICIÓN XERAIS

Artigo 1. Natureza.

1. O Consello do Medio Rural é un órgano colexiado de participación da cidadanía para a consulta, asesoramento, proposta e seguimento das accións dirixidas á satisfacción e promoción dos intereses colectivos dos residentes no rural do Concello de Santiago de Compostela.

Así mesmo, o Consello do Medio Rural terá entre os seus fins a avaliación do cumprimento do Pacto polo Rural aprobado pola Corporación municipal.

2. Os estudos, propostas e informes emitidos polo Consello terán unha natureza consultiva e non vinculante.

3. O Consello rexerase por este regulamento e, no non previsto nel, polo Regulamento de participación cidadá. Supletoriamente, aplicarase a normativa reguladora do funcionamento dos órganos colexiados municipais.

Artigo 2. Ámbito de actuación.

1. A actuación do Consello Municipal do Medio Rural, no marco das competencias que ten atribuídas o Concello de Santiago de Compostela, comprende todas aquelas

materias representativas de intereses colectivos dos veciños e entidades domiciliadas nas zonas rurais do Concello ou que pola súa actividade e fins estean relacionados con ese ámbito da cidade.

2. O Consello poderá colaborar con outras Administracións e entidades, públicas ou privadas, para o mellor desenvolvemento das súas funcións e satisfacción dos seus fins nas materias comprendidas no seu ámbito de actuación.

Artigo 3. Funcións.

1. Son funcións deste Consello canalizar a participación comunitaria, nas materias que conforman o seu ámbito de actuación e o asesoramento, elaboración de propostas de actuación e seguimento da súa execución.

2. Son competencias do Consello as seguintes:

- a) Fixar as súas liñas xerais de actuación.
- b) Coñecer, colaborar e participar na elaboración de estratexias, plans, programas e propostas de actuación no ámbito rural e no seu desenvolvemento, execución, seguimento e avaliación.
- c) Canalizar e avaliar as iniciativas e suxestións da veciñanza e entidades nas actuacións municipais nas zonas rurais.
- d) Impulsar a colaboración e a cooperación entre asociacións e entidades que desenvolvan actuacións no rural, sexan públicas ou privadas, así como entre aquelas e o Concello.
- e) Favorecer a coordinación entre as diferentes entidades e axentes que realizan que desenvolven accións, proxectos ou actividades no rural en calquera eido comprendido no ámbito de actuación do Consello.
- f) Emitir informes e formular propostas e suxestións dirixidas aos órganos municipais sobre as materias da súa competencia.
- g) Avaliar as actuacións anuais do Consello e das comisións de traballo que se poidan constituír.
- h) Recompilar tanta información sexa necesaria para desenvolver as súas funcións.

Artigo 4. Estatuto dos membros do Consello.

1. A duración do mandato dos membros do Consello será de catro anos, agás no suposto contemplado no artigo 8.3, e non excederá do da Corporación Local, sen prexuízo da súa substitución polo tempo que reste do mandato corporativo.
2. Os membros do Consello teñen os seguintes dereitos e obrigas:
 - a) Propoñer asuntos para incluír na orde do día das sesións.
 - b) Participar nos debates das sesións.
 - c) Formular propostas en relación cos asuntos fixados na orde do día.
 - d) Exercer o seu dereito ao voto e formularen votos particulares, así como expresar o sentido do seu voto e os motivos que o xustifican.
 - e) Formular iniciativas, preguntas e suxestións.
 - f) Obter a información precisa para desenvolver as súas funcións.
 - g) Respetar a confidencialidade da información que adquira pola súa condición de membro do Consello, aínda con posterioridade ao seu cesamento.
 - h) Cantas outras funcións sexan inherentes á súa condición.
3. En casos de ausencia ou de enfermidade, e en xeral cando concorra unha causa xustificada, os membros do Consello serán substituídos polos seus suplentes, se os houberse. As asociacións e entidades poderán substituír as persoas que as representan acreditándoo ante a Secretaría do Consello, quen o trasladará ao Pleno do Consello.
4. Na designación dos membros do Consello promoverase a presenza equilibrada de homes e mulleres, de acordo co establecido no artigo 16 da Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes.
5. Para o caso de que un membro do Consello non asista a tres sesións consecutivas sen xustificación, proporase a súa substitución polo candidato ou candidata que acadase un número de votos inmediatamente inferior na elección correspondente.

TÍTULO II. RÉXIME DE ORGANIZACIÓN E FUNCIONAMENTO

Artigo 5. Organización.

O Consello Municipal do Medio Rural estará integrado polos seguintes órganos: Presidencia, Vicepresidencia, Vogais e Secretaría.

Artigo 6. Da Presidencia.

1. A persoa que desempeñe a Alcaldía do Concello de Santiago de Compostela presidirá o Consello do Medio Rural, sen prexuízo da súa delegación noutro concelleiro.
2. Correspóndenlle á Presidencia as seguintes funcións:
 - a) Representar o Consello.
 - b) Convocar e presidir as sesións do Consello e das súas comisións, se as houberse.
 - c) Velar polo cumprimento dos acordos do Consello e das súas normas de funcionamento.
 - d) Someter iniciativas e propostas á consideración do Consello.
 - e) Dirimir co seu voto de calidade os empates para os efectos de adoptar acordos.
3. O presidente poderá delegar a representación do Consello, para asuntos concretos, nos vicepresidentes ou en calquera dos vogais.

Artigo 7. Da Vicepresidencia.

1. A Vicepresidencia estará integrada por dous vicepresidentes.
O vicepresidente primeiro será a persoa titular da Concellería competente para os asuntos do Medio Rural.
O vicepresidente segundo será designado polo Consello a proposta da Presidencia.
2. A persoa que ostente a Vicepresidencia primeira, asumirá a Presidencia en caso de vacante, ausencia ou enfermidade do Presidente.

Artigo 8. Dos vogais.

1. Serán vogais do Consello:
 - Un representante de cada un dos grupos políticos municipais da Corporación.
 - Seis persoas que representen ás asociacións veciñais do ámbito rural do Concello.
2. As asociacións veciñais deberán estar inscritas no Rexistro Municipal de Asociacións.

3. Os representantes das asociacións veciñais serán designados entre os seus socios polo procedemento contemplado neste Regulamento.

Artigo 9. Da Secretaría.

1. A Secretaría do Consello será desempeñada polo titular da Secretaría Xeral do Pleno ou funcionario en quen delegue, sen prexuízo da designación dun suplente.

2. Son funcións da Secretaría:

- a) Realizar as tarefas administrativas do Consello.
- b) Preparar a documentación das sesións e comunicar a súa convocatoria xuntando a orde do día.
- c) Asistir ás sesións, con voz pero sen voto, elaborar as súas actas e dar o curso correspondente aos acordos que se adopten.
- d) Expedir, co visto e praxe da Presidencia, as certificacións sobre actos e acordos do Consello.
- e) Levar o rexistro de membros do Consello.
- f) As demais que lle sexan encomendadas pola Presidencia do Consello.

3. No caso de ausencia, vacante ou enfermidade, o secretario do Consello será substituído nas súas funcións polo funcionario designado como suplente.

Artigo 10. Convocatoria das sesións.

1. As sesións ordinarias do Consello deberán convocarse cunha antelación mínima de cinco días naturais e as sesións extraordinarias cun mínimo de dous días de antelación.

A convocatoria das sesións realizarase por medios electrónicos.

2. Os documentos e información relativa aos asuntos incluídos na orde do día estará á disposición dos membros desde a súa convocatoria.

3. Os membros do Consello poderán formular as propostas ou achegar os documentos que estimen convenientes aos asuntos incluídos na orde do día desde a súa convocatoria e ata un día antes da sesión.

Artigo 11. Réxime das sesións.

1. As sesións do Consello terán carácter ordinario ou extraordinario.

As sesións ordinarias terán unha periodicidade semestral. Así mesmo, o Consello celebrará sesións extraordinarias cando o decida a Presidencia, por propia iniciativa ou por solicitude dun terzo dos compoñentes.

2. As sesións do Consello serán públicas e desenvolveranse no edificio municipal que designe a Presidencia na convocatoria.

3. O Consello poderá celebrar as súas sesións de xeito presencial ou por medios telemáticos.

Os medios electrónicos ou telemáticos deberán permitir a acreditación da identidade dos participantes, o contido das súas manifestacións, o momento no que estas se producen, a interacción e intercomunicación en tempo real e a dispoñibilidade daqueles medios durante a sesión, co gallo de permitir a súa efectiva participación nos debates, a constancia do sentido das votacións e a adopción dos acordos.

4. Para a válida constitución do Consello requirirase, a asistencia, persoal ou telemática, en primeira convocatoria da maioría absoluta do número legal dos seus membros, titulares ou suplentes, e do presidente e do secretario ou de quen os substitúan.

En segunda convocatoria será suficiente a asistencia dun terzo do número legal dos membros, titulares ou suplentes, e do presidente e do secretario ou de quen os substitúan.

As sesións poderán celebrarse en segunda convocatoria logo do transcurso de, ao menos, media hora dende a primeira convocatoria.

5. Non poderán ser obxecto de deliberación ou acordo ningún asunto que non figure incluído na orde do día das sesións, agás que sexa declarada a súa urxencia polo voto favorable da maioría absoluta do número legal dos seus membros.

6. O presidente poderá convidar ás sesións do Consello a calquera experto, profesional, organización ou entidade cuxo asesoramento se xulgue de interese para os temas tratados.

7. O Consello do Medio Rural adoptará os seus acordos, como regra xeral, por maioría simple dos membros que asistan. En caso de empate, decidirá o voto de calidade da Presidencia.

O voto será persoal e indelegable e non se admitirá o voto por correo.

Artigo 12. Comisións de traballo.

1. As comisións de traballo son grupos cuxa finalidade é elaborar informes e propostas, así como desenvolver, baixo a supervisión do Consello, os proxectos ou programas que este órgano lles encomendase nas materias da súa competencia.

2. O Consello poderá crear, con carácter temporal ou permanente, as comisións de traballo que considere oportunas. O acordo de creación determinará o seu cometido e organización interna.

Se a comisión ten carácter permanente, o acordo de creación poderá fixar os prazos para a renovación periódica dos seus membros.

3. As comisións de traballo estarán integradas por un mínimo de catro membros do Consello e poderán formar parte delas outras persoas que non teñan a condición de membros, designadas por aquel en número non superior á metade dos primeiros.

A coordinación da Comisión corresponderalle a un membro do Consello.

Disposición adicional. Procedemento para a elección de representantes das asociacións veciñais no Consello do Medio Rural.

1. Os vogais do Consello do Medio Rural serán designados de entre as entidades veciñais que reúnan os requisitos sinalados nos artigos 1 e 2 do Regulamento para a elección de representantes veciñais no Consello de Relacións Veciñais á data da convocatoria do proceso electoral, e cuxo ámbito de actuación se se sitúe no ámbito rural.

2. A convocatoria do proceso electoral realizarase por decreto da Alcaldía, no que se fixará o calendario electoral e a data e lugar de celebración da elección.

Para evitar interferencias entre os procesos electorais, a elección dos vogais do Consello realizarase despois das eleccións municipais.

3. O censo das asociacións con dereito de voto será elaborado pola Secretaría Xeral do Pleno dous meses antes da votación.

O censo exporase ao público, habilitando un prazo para a presentación de reclamacións de dez días hábiles. Finalizado o prazo de exposición pública e resoltas, no seu caso, as reclamacións presentadas, publicarase o censo definitivo.

4. No día da votación constituirase unha a mesa electoral, presidida polo Alcalde ou persoa en quen delegue, dous vogais, e un secretario, que será o secretario xeral do Pleno ou empregado público no que delegue.

Os vogais e os seus suplentes escolleranse mediante sorteo público entre as asociacións veciñais incluídas no censo electoral.

As entidades veciñais designadas como membros da mesa electoral comunicarán, no prazo dos dez días seguintes ao do sorteo, a identidade da persoa da Xunta Directiva que as representará.

5. Unha vez constituída a mesa electoral, do que se estenderá acta, comezará a votación na hora sinalada no decreto de convocatoria.

A votación será secreta e realizarase en urna habilitada para ese fin.

O dereito a votar acreditarase coa inscrición no censo electoral. Ostentará o dereito material ao voto das entidades censadas o seu presidente ou persoa na que delegue, quen deberán acreditar a condición mediante un documento oficial de identidade (DNI, NIE, pasaporte etc) e certificación acreditativa da representación expedida para estes efectos.

6. Na votación empregaranse papeletas axustadas ao modelo aprobado no decreto de convocatoria, que se porán a disposición en número suficiente.

Cada representante veciñal poderá votar a un máximo de tres candidatos ou candidatas. Se o número de candidatos ou candidatas votado supera o indicado, o voto será nulo.

Serán nulos ou brancos os votos nos supostos contemplados na lexislación de réxime electoral xeral.

7. Concluída a votación, a mesa electoral fará públicos os resultados inmediatamente e procederá á proclamación provisional dos candidatos elixidos, outorgando un prazo de cinco días hábiles para a presentación de reclamacións.

No prazo de cinco días hábiles seguintes ao remate do prazo para reclamacións, a mesa electoral resolverá as que se presentarán e realizará a proclamación definitiva dos candidatos e candidatas elixidas.

8. No non previsto neste Regulamento sobre a elección ou perda da condición de vogal do Consello do Medio Rural, estarase ao disposto no Regulamento para a elección de representantes veciñais no Consello de Relacións Veciñais.

Disposición final segunda. Entrada en vigor.

O presente regulamento entrará en vigor unha vez publicado o seu texto íntegro no Boletín Oficial da Provincia e logo de transcorrido o prazo previsto no artigo 65.2 da Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local.